

Samotni rolnicy nie mogą liczyć na pomoc finansową państwa...

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: piątek, 30, sierpień 2024 09:09

Alicja Cisowska

Odsłony: 543

Do Rzecznik Praw Obywatelskich wpływają skargi na § 13zs rozporządzenia Rady Ministrów z 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Wynika z niego, że pomoc jest przyznawana w celu wsparcia finansowego rodziny, której zagraża utrata płynności finansowej. Przez rodzinę należy rozumieć osoby pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujących i gospodarujących. Na tej podstawie ARiMR odmawia rolnikom – osobom samotnym pomocy finansowej w związku ze szkodami rolnymi spowodowanymi zjawiskami pogodowymi.

W przekonaniu RPO § 13zs rozporządzenia, jak i wynikające z niego odmowy przyznawania pomocy osobom samotnym, naruszają zasadę równości i zakaz dyskryminacji (art. 32 ust. 1 i 2 Konstytucji, art. 14 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka oraz art. 21 ust. 1 Karty Praw Podstawowych UE).

We wcześniejszych wystąpieniach do MRiRW dotyczących aplikacji suszowej w 2022 r. i 2023 r. RPO wskazywał na wykluczenie osób samotnych z programu wsparcia producentów rolnych poszkodowanych w wyniku suszy. W odpowiedzi z 3 lutego 2023 r. resort nie odniósł się do celowości rozróżnienia sytuacji rolników samotnych i żyjących w rodzinach w odniesieniu do publicznej pomocy finansowej.

Wobec kolejnych skarg samotnych rolników problem został poddany w Biurze RPO głębszej analizie. Doprowadziła ona do wniosku, że § 13zs rozporządzenia ARiMR w sposób nieuzasadniony racjonalnymi przyczynami różnicuje rolników ze względu na stan cywilny. Mniej korzystnie traktuje bowiem osoby samotne niż żyjące w rodzinach, a są one w porównywalnej sytuacji, jaką jest ubieganie się o pomoc finansową w obliczu zagrożenia utraty płynności finansowej w związku ze szkodami.

Zasada równości oraz zakaz dyskryminacji znajdują podstawę w art. 32 ust. 1 i 2 Konstytucji RP. Istotą zasady równości jest równe traktowanie podmiotów znajdujących się w takiej samej sytuacji lub należących do tej samej kategorii (klasy podmiotów). Podmioty znajdujące się w podobnej sytuacji powinny być traktowane w sposób podobny, według jednakowej miary, bez zróżnicowań dyskryminujących i faworyzujących. Jeśli dochodzi do odmiennego traktowania podmiotów o podobnej sytuacji, to trzeba uzasadnić, że zróżnicowanie było usprawiedliwione – było obiektywne i racjonalne uzasadnione.

W ten sam sposób należy rozumieć zasadę równości i odstępstwa od niej na gruncie prawa międzynarodowego, zwłaszcza że w świetle art. 21 Karty Praw Podstawowych UE państwa członkowskie są obowiązane do przestrzegania zakazu wszelkiej dyskryminacji na każdym etapie wdrażania programów i projektów finansowanych z funduszy Unii Europejskiej.

A wszyscy rolnicy poszkodowani negatywnymi zjawiskami atmosferycznymi i znajdujący się w obliczu zagrożenia utraty płynności finansowej należą do tej samej grupy i są w podobnej sytuacji. Dlatego podział na osoby samotne i żyjące w rodzinach, i przyznanie publicznej pomocy finansowej tylko drugiej grupie, jest odstępstwem od zasady równości, które nie może być uznane za dopuszczalne.

Po pierwsze: zróżnicowanie to nie jest relewantne. Nie znajduje ono bowiem racjonalnego uzasadnienia w świetle celu regulacji. Osoby samotne można uznać nawet za bardziej narażone na utratę płynności, gdyż nie mają możliwości wsparcia od innych członków rodziny.

Po drugie: za niedopuszczalne wydaje się przyjęcie jako podstawy rozróżnienia statusu cywilnego. Posługiwanie się tym kryterium nie jest wykluczone, ale musi być racjonalnie uzasadnione kontekstem

Samotni rolnicy nie mogą liczyć na pomoc finansową państwa...

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: piątek, 30, sierpień 2024 09:09

Alicja Cisowska

Odsłony: 543

sprawy.

Po trzecie: art. 4 ust. 6 ustawy o ARiMR stanowi, że Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia szczegółowy zakres i sposoby realizacji ustawowych zadań ARiMR, w tym warunki i tryb udzielania wsparcia w ramach tych zadań, mając na względzie priorytety polityki państwa w zakresie rolnictwa, rozwoju wsi i rynków rolnych oraz efektywne wykorzystanie środków finansowych. Ustawowe zadania ARiMR nie są z kolei podmiotowo ograniczone do wspierania rodzin. Z przepisów ustawy nie wynika zatem nakaz zawężenia pomocy finansowej do rodzin. Oznacza to, że źródłem dyskryminacji są wyłącznie przepisy rozporządzenia o ARiMR.

Rzecznik prosi Ministra o podjęcie inicjatywy zmiany § 13zs rozporządzenia dla zapewnienia równego traktowania samotnych rolników w zakresie dostępu do pomocy w obliczu zagrożenia utraty płynności finansowej w związku ze szkodami rolnymi spowodowanymi zjawiskami pogodowymi.

Źródło: RPO